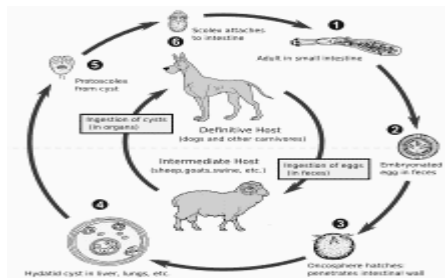

راهنمای خودمراقبتی در کیست هیداتیک

گروه هدف: بیماران مبتلا به کیست هیداتیک

تهیه و تنظیم:

پریسا رستمی (کارشناس پرستاری)

زیر نظر:

دکتر ضیاءالدین راثی هاشمی (رئیس بخش)

تاریخ تهیه: زمستان ۱۴۰۲

تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۴

علائم هشدار دهنده بعد از عمل:

- استفراغ خونی
- تب و لرز و قرمزی و تورم و درد و ترشح از محل عمل
- دفع خون روشن
- درد شدید شکم
- عدم توانایی دفع
- برآمدگی و تورم شکم
- سرفه خونی

قفل موفقیت را با کلید آموزش بازکنیم.

با آرزوی بهبودی و سلامتی روزافزون

منابع:

پرستاری داخلی جراحی برونر سوارث

شماره تماس واحد مربوطه بیمارستان امام رضا (ع)

۰۴۱۳۳۳۴۷۰۵۴-داخلی: ۳۰۹۱-۳۰۹۲

آدرس سایت

imamreza.tbzmed.ac.ir

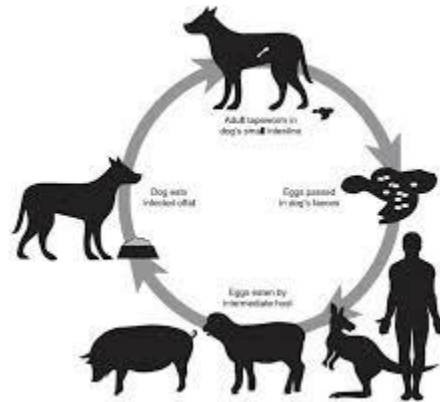
آموزش های خودمراقبتی جهت پیشگیری:

۱. از خوردن یا نوشیدن هر چیزی که ممکن است با مدفوع سگ تماس داشته باشد خودداری کنید.
۲. برای انگل زدایی و واکسن سگ خود را نزد دامپزشک ببرید.
۳. با سگ هایی که ممکن است آلوده باشند تماس نداشته باشید.
۴. از ذبح گوسفند یا دام آلوده به انگل خودداری کنید.
۵. میوه ها و سبزیجات را قبل از مصرف بشوید و ضدعفونی کنید.
۶. بعد از تماس با سگ حتما دست خود را با آب و صابون بشوید.
۷. رژیم غذایی: رژیم غذایی پس از ترخیص رژیم معمولی است.
۸. فعالیت و استراحت: بعد از ترخیص راه رفتن بلامانع است ولی سعی کنید به ناحیه عمل شده در زمان نشستن و برخاستن فشار وارد نشود. از انجام فعالیت های سنگین تا ۶ هفته خودداری کنید.
۹. آموزش سلامت: از مصرف دخانیات و مشروبات الکلی اجتناب نمایید. از استرس و اضطراب دوری نمایید. از داشتن اضافه وزن پرهیز نمایید.

کیست هیداتید یک نوع آلودگی انگلی است که از طریق کرمی به نام اکینوکوکوس ایجاد می‌شود و موجب بروز آسیب در کبد، ریه و سایر اندام‌های بدن می‌شود. آمارها نشان می‌دهد که این بیماری سالانه بین ۲ تا ۳ میلیون نفر در سراسر دنیا را درگیر می‌کند و شیوع آن در مناطقی که سطح بهداشت ضعیفی دارند، بیشتر است. فاکتورهائی مثل سن، شغل، مذهب، آداب و رسوم و عادات مردم نقش زیادی در انتقال و انتشار بیماری دارد. بعضی مشاغل مانند چوپانان، دباغان و کشاورزان و همچنین افرادی که تماس زیادی با سگ دارند میزان ابتلای بیشتری دارند. کیست هیداتید در زنان بسیار شایع‌تر از مردان است.

علل

دفع تخم های کرم بالغ باعث آلودگی خاک و آب می شود و حیوانات اهلی مانند گوسفند، بز، گاو و شتر (میزبان واسطه) هنگام چریدن تخمها را میخورند و انسان به طور تصادفی از طریق خوردن غذا یا آب آلوده به تخم ها و یا از طریق تماس مستقیم با سگ های آلوده با مرحله حد واسط انگل آلوده می شود. انگل بلع شده از روده نفوذ می کند و از طریق سیستم خونی به کبد و ریه ها و به طور کمتر شایع به بافت‌های دیگر منتقل می شود.

علائم

بیماری کیست هیداتید معمولاً در ابتدا علائمی به همراه ندارد و دوره بی علامتی ممکن است ماه‌ها تا بیش از یک سال نیز به طول بینجامد. انگل در بدن انسان ضایعات کیستی ایجاد می‌کند. بروز علائم و نشانگان به محل و اندازه ی کیست‌ها بستگی دارند. در ۶۰ تا ۷۰ درصد موارد انگل کبد را درگیر می‌کند، اما می‌تواند در دیگر بخش‌های بدن مانند شش‌ها، مغز و تقریباً هر ارگان دیگر بدن نیز دیده شود. هنگامی که کبد تحت تأثیر قرار بگیرد، ممکن است فرد علائمی مانند درد شکم به‌ویژه در بخش بالای سمت راست شکم، احساس توده در شکم، کاهش وزن، و یرقان داشته باشد. اگر این بیماری شش‌ها را تحت تأثیر قرار دهد، اغلب می‌تواند موجب سرفه، درد قفسه سینه و تنگی نفس گردد. سردرد، سرگیجه و کاهش سطح هوشیاری ممکن است نشانه درگیری مغز باشد. بسته به محل کیست در مغز، علائم نورولوژیک خاصی ممکن است رخ دهد.

تشخیص

آزمایشات سرولوژیک و مدالیته های تصویربرداری اصلی ترین روش های تشخیص کیست هیداتیک می باشد. بالا رفتن سطح گلبول های سفید به خصوص ائوزینوفیل و افزایش آنزیم های کبدی در صورت درگیری کبد ممکن است مشاهده شود. تست هم‌اگلوتیناسیون غیرمستقیم و همچنین تست ELISA دیگر روش های سرولوژیک می باشند. رادیوگرافی، اولتراسونوگرافی، سی تی اسکن و ام آر آی روش های تصویربرداری روتین برای تشخیص هستند. این کیست‌ها به صورت چند لایه و ضخیم هستند و از داخل به صورت فروریخته به نظر می‌رسند.

درمان

سه روش معمول در درمان کیست هیداتیک شامل درمان دارویی، PAIR (سوراخ کردن کیست، آسپیراسیون، تزریق مواد شیمیایی، آسپیراسیون مجدد) و جراحی می باشد. در کیست های محدود و با اندازه کوچک درمان با دسته ای از داروها به نام بنزیמידازول ها انجام می شود. در روش PAIR یک ماده شیمیایی ضد انگل به داخل کیست تزریق شده و سپس آسپیره می شود. جراحی و خارج کردن کیست تنها راه قطعی درمان بیماری می باشد که زمان آن با نظر جراح مربوطه تعیین می شود. ممکن است طبق نظر پزشک بیمار قبل یا بعد از انجام جراحی تحت درمان دارویی قرار بگیرد.